

KONU: ASIL - ALT İŞVERENİN SORUMLULUKLARI VE ALT İŞVERENLERİN SGK İŞYERİ SİCİL NUMARASI ALMASI İLE İLGİLİ ÖZELLİK ARZ EDEN HUSUSLAR.

Asıl - alt işverenler ile ilgili açıklamalarımızı 697, 798, 1038, 1579 ve 1696 nolu sirkülerimizle duyurmuştuk. Ancak gelen sorular üzerine ve denetimlerde farklı uygulamalar olması nedeniyle aşağıdaki açıklamaların yapılmasına gerek duyulmuştur.

İş Kanununun 2.inci maddesinde;

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin yardımcı işlerinde veya asıl işin bir bölümünde işletmenin ve işin gereği ile teknolojik nedenlerle uzmanlık gerektiren işlerde iş alan ve bu iş için görevlendirdiği işçilerini sadece bu işyerinde aldığı işte çalıştıran diğer işveren ile iş aldığı işveren arasında kurulan ilişkiye asıl işveren-alt işveren ilişkisi dendiği, bu ilişkide asıl işveren, alt işverenin işçilerine karşı o işyeri ile ilgili olarak bu Kanundan, iş sözleşmesinden veya alt işverenin taraf olduğu toplu iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerinden alt işveren ile birlikte sorumlu olduğu,

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 12.inci maddesinin altıncı fıkrasında da;

Bir işverenden, işyerinde yürüttüğü mal veya hizmet üretimine ilişkin bir işte veya bir işin bölüm veya eklentilerinde, iş alan ve bu iş için görevlendirdiği sigortalıları çalıştıran üçüncü kişiye alt işveren dendiği, sigortalılar, üçüncü bir kişinin aracılığı ile işe girmiş ve bunlarla sözleşme yapmış olsalar dahi, asıl işveren, bu Kanunun işverene yüklediği yükümlülüklerden dolayı alt işveren ile birlikte sorumlu olduğu,

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümlere göre alt işverene ait işçilerin;

- a-) Ödenmeyen maaşlarından,
- b-) Süresinde Kuruma verilmeyen işe giriş bildirgeleri, işten ayrılış bildirgeleri, aylık prim ve hizmet belgeleri idari para cezalarından,
- c-) Ödenmeyen sigorta primlerinden,
- d-) Yıllık kullanılmayan ücretli izinlerinden,
- e-) Ödenmeyen kıdem, ihbar tazminatları vb. haklardan **asıl işverende sorumludur.**

PİYASADA EN ÇOK GÜVENLİK, TEMİZLİK, YEMEK GİBİ HİZMETLERDE ALT İŞVERENLE ÇALIŞILMAKTADIR.

Alt işverenlerin piyasada 2 şekilde çalıştığı görülmektedir.

1-) Asıl işverenle, alt işverenin yaptığı sözleşme SOSYAL GÜVENLİK KURUMU'NA ibraz edilerek, asıl işverenin bu kurumdaki sigorta sicil numarasına ilave 3 haneli alt işveren dosya numarası alınmakta, işçilerin sigortalı işe giriş bildirgesi, sigortalı işten ayrılış bildirgesi, aylık prim ve hizmet belgeleri, sigorta primleri ödemeleri bu dosya üzerinden yapılmaktadır. Alt işverenin sigortaya borcu olduğu takdirde asıl işverenler de %5 prim desteği dahil diğer desteklerden yararlanmaları sistem gereği mümkün olmamaktadır.

2-) Alt işveren kendi merkez işyerinden veya asıl işveren adresinden ayrı bir numara alarak sigortaya bildirdiği işçilerle hizmet vermekte ve fatura ile hizmet bedelini almaktadır. (Bu durumda olan alt işverenlerin 5510 sayılı Kanun uyarınca yapılacak kontrol ve denetimler sonucunda çalıştırdığı sigortalıları kuruma bildirmedeği anlaşıldığında bir yıl süre ile asıl işverende yararlanmakta olduğu %5 prim desteği dahil diğer teşviklerden yararlanmaları mümkün olmamaktadır.)

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı tarafından işverenlere verilen yazılı görüşlerde güvenlik, temizlik ve yemek gibi alt işverenler tarafından verilen hizmetlerde, asıl işverene ait her bir işyerinin işyeri sicil numarasına ilave olarak verilecek üç haneli alt işveren numarası ile asıl işverenin işyeri dosyası/dosyaları üzerinden yerine getirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Alt işveren çalıştıran/çalıştıracak olan asıl işveren ve yetkililerinin gelecekteki risklere karşı yukarıdaki hususlara dikkat etmelerini önemle hatırlatırız.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.